

දැනගෙන පිදිය යුතු කධීන විවරය

(ධර්ම දේශනාවක් ඇසුරිණි.)

පොකුණුවිට, ඩී විනයාලංකාරාම වාසි,
සූත්‍ර කුකුල්පහේ සුදුස්සී ස්වාමීන් වහන්සේ

අංක 444/8, මහරගම ලිපිනයේ පදිංචිව සිට
මිට තෙමසකට පෙර පරලෝ සැපන්
පී.විම්. සෙනෙවිරත්න මහත්මියට
ප්‍ර. පිළිස ද දැවන් විසින්
මෙම ධරුම උත්තරය මුද්‍රණය කර
වර්ම දානය පිළිස බෙදා දෙන ලදී

ලු:ව: 2554 ක් වූ පොශාන් මස
නි:ව: 2010

ප්‍රජා තුකුල්පහේ පූද්‍යස්සි ස්වාමීන් වහන්සේගේ
වෙනත් ධර්ම ගුණ්වී

සංඝික දානයක් දෙන විට
වුද්ධ පූජාවේ යථාර්ථය
වුද්ධ ප්‍රතිමාව සහ බෞද්ධකම
දැඩිවය දුරු කරන්නේ කෙසේද(ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
දානය පාරමිකාවක් වන්නට නම් (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
සිතේ සැබුව (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
නොනිමෙන මරණයේ නොමියෙන අරුත් (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)
නැණස වසන නීවරණ (ධර්ම දේශනාවක් ඇපුරින්)

පරිගණක අභ්‍යර සංයෝජනය
මිමත පූජීම ස්වාමීන් වහන්සේ
පැල්පාල රාඛුල ස්වාමීන් වහන්සේ

පිටකවර නීරමාණය

සාලිය ජයකොට්

ගුරින්ස් නොරණ - දුර : 0602-300999

මුද්‍යා:

සිංහරු ප්‍රකාශකයෝ

144, වෙනිවැල්කොල,
පොල්ගස්මිට.

දුරකථන : 2704152, 2704832

ගුද්ධාවන්ත පින්වතුනි,

මේ ගාසනයේ දුක්වෙන පිංකම් අතර "මහා" පිංකම් අවක්
පිළිබඳව සඳහන් වෙනවා.

01. කයින විවර පූජාව.
02. අවපිරිකර පූජාව.
03. ආචාර පූජාව.
04. මුද්ධපුමුඛ සංසරත්නයට (සගසතු කොට) දන්දීම.
05. දහම් පොත් ලිවීම.
06. කෙත්වතු පූජාව.
07. මුද්ධ ප්‍රතිමා ඉදි කිරීම.
08. වැසිකිලි සකසා පූජා කිරීම.

එම මහා පිංකම් අවයි. මේ අතර මුලින්ම සඳහන් වෙන
කයින විවර පූජාව බොද්ධයින් විසින් උත්සවාකාරයෙන් පවත්වන
ප්‍රධානම පිංකමක්. මේ පිංකම හැමවිටම කරන්න බැහැ. හික්ෂුන්
වහන්සේලා වස් පවාරණය කරන වප් (මක්තෝබරු) මාසේ
පුන් පොහේ දින සිට ඉල් (නොවැම්බරු) මාසේ පුන් පොහේ
දින දැක්වා මාසය තුළ පමණයි කයින විවර පූජාව කරන්න
ලැබෙන්නේ. මේ කාලය "විවර මාසය" නමිනුත් හඳුන්වනවා.

කයින විවර පූජාව බොහෝ දෙනා උනන්දුවෙන් කළාට
භිවිධ හේතු නිසා එම කුගලය දුබල කරගන්නවා. "කයින" යන
වචනයේ තේරුම "තද , ගක්තිමත්" කියන එකයි. වචනාර්ථය
අනුවම ගක්තිමත් කුගලයක් කරගන්න නම් පිංකමේ අනෙකුත්
දේවල් වගේම තමන්ගේ තනසත් ගක්තිමත් කරගන්න ඕනෑම.
නිවැරදිව මනස සකසා ගන්නවා නම් කයින විවරය පූජා කරන්න
මුලික වන අයට පමණක් නොවේයි, පූජා කරන මොහොතේ දැකළා
හිත පහදා ගන්න හැම දෙනාටමත් අඩු නැතිව කුසලය සිදු
කරගන්න ප්‍රථමවන්. එම වගේම කයින විවරය සමඟ සිවුරු පිරිකර,
අෂ්ට පරිභ්කාර, ආහාරපාන ඇතුළු ප්‍රයෝගන ගතහැකි සුළු දෙයක්

හේ පූජා කරන සැම දෙනාටමත් නිවැරදිව සිත සකසා ගත්තොත් සැබුවින්ම මහා පිංකමක් සිදුකරගන්න පුළුවන් වෙනවා.

එහිම පිංකමක කුසලය මහත්ථිල මහානිස්ස වෙන්නට කාරණා තුනක් ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වෙනවා. මොනවද ඒ කාරණා තුන?

- කරන්නා වූ පූජාවෙන් එය ලබන ප්‍රතිග්‍රාහකයාට කෙබඳ යහපතක් සිද්ධ වෙයිද, ඒ ප්‍රතිග්‍රාහකයාට සිද්ධ වෙන්නාවූ යහපතේ ප්‍රමාණයට ඒ කුසලය මහත් එල මහානිස්ස වෙනවා.
- දෙවනී කාරණය තමයි දායකයාගේ සිත කොයිතරම් පවිත්‍රද, කොයි තරම් ප්‍රබලද, ඒ දායකයාගේ සිතුවිලි වල ප්‍රබල හාවය වැඩිවූ වැඩිවූ තරමට කරන්නා වූ කුසලය මහත්ථිල මහානිස්ස වෙනවා.
- තුන්වනී කාරණය තමයි, පූජාව ලබන්නාවූ ප්‍රතිග්‍රාහකයන් වහන්සේගේ ගුණ සම්පත්තිය සිල සම්පත්තිය ආච්‍රා වූ තරමට, මානසික ගක්තිය වැඩි වැඩි වූ තරමට ඒ පිංකම කරන්නා වූ දායකයාට ලැබෙන ආනිස්සය මහත් වෙනවා.

මේ කරුණු තුන ප්‍රබල වූ තැනයි දානයක මහත්ථිල මහානිස්ස හාවය දක්වන්නට පුළුවන්කම තිබෙන්නේ. මේ කයින විවර පූජාව ගාසනයේ සඳහන් වෙන සියලු පිංකම් අතර මහා පිංකමයි කියලා සඳහන් වෙනවා. මේ පිංකම අනු සියලු පූජාවන් පරදවා මහා පිංකමක් වෙන්නේ කුමක් නිසංද, මේ කරුණු තුන එහිදි කොයිතරම් සම්පූර්ණ වෙනවද කියලා අපි විකක් විමසා බලන්නට වටිනවා.

පවිත්‍ර නසන ඇදුම්

අපි කයින විවරයට පළමුව විවරයක් කියලා කියන්නේ මොකක්ද කියලා තේරුම් ගන්නට ඕනෑම. සිවුරයි කියලා කියන්නේ කබේන් ගෙනාවා වූ සුදුසු වස්තුයකින් කඩ කපලා නිවැරදි දිග පළල අනුව තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කළාවූ විනය ප්‍රයුජ්‍යීන්ට අනුකූලව සතරයේ ආකාරයෙන් මසා නිම කරගෙන

නිවැරදි පාට ඇතිවන හැටියට පත්‍ර පොවලා ගන්ධි යොදා මේ ආදි වශයෙන් කුමානුකූලව අංග සම්පූර්ණව සකස්කර ගත්තාවූ හික්ෂුන් වහන්සේ තමකට කැපසරුප් වස්තුයට අපි විවරයයි කියන නම ව්‍යවහාර කරනවා. එබදු කැපසරුප් වස්තුයක් අපි සකසාගෙන යම් හික්ෂුන් වහන්සේ තමකට පූජා කළාම ඒ හික්ෂුන් වහන්සේට එතැන් පටන් ප්‍රයෝගන රාඛියක් මේ විවරය නිසා ලැබෙනවා. මේ ලෝකයේ කොතරම් පවු කම් කරමින් ක්වත් වන්නාවූ කෙනෙකු වුණන් ඒ පාප ධර්මයන්ගෙන් ඇත් කරලා විවරයක් ගත දුවටුවෙන්, එතැන් පටන් ඒ තැනැත්තා හික්ෂුවක් වශයෙන් වැඩිනවා. ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ හිහියෙක් හැටියට ඉන්න කාල කළාවූ පවුකම් වලින් විකෙන් වික හේ ඇත් වෙනවා. මිනි මරමරා හිටපු කෙනෙක් ඉන් ඉවත් කරලා මේ විවරය ගත දුවටුවෙන් එතැන් පටන් මිනි මැරිමෙන් අයින් වෙනවා. සෞරකම් කරමින් හිටපු කෙනෙක් ඉන් ඉවත් කරලා මේ විවරය ගත දුවටුවෙන් ඉන් පසු සෞරකම් කිරීමෙන් ඉවත් වෙනවා. අනා වූ පාප ධර්මයන්ගෙන් විකෙන් වික ඇත් වෙලා යම් ද්වසක සියලු කෙලෙසුන් නස ආර්හත් හාවයට පැමිණෙන්නට උන්වහන්සේට මේ විවරය උපකාර වෙනවා.

මේ තරම් මනුෂ්‍යයන්ට කෙලෙස් ප්‍රහාණය කරන්නට උපකාර වෙන වස්තුයක් තවත් නැහැ. හිහි සමාජයේ සියලුම වස්තුහරණ කෙලෙස් ව්‍යවහාරයා. තාශ්ණාව ව්‍යවහාරයා. රෝහ්‍යාව ව්‍යවහාරයා. ආත්ම දාශ්ටීය ව්‍යවහාරයා. මානය ව්‍යවහාරයා. අනෙකා සතුව ලැස්සන ඇදුමක් තියෙනවා දකිනකාට රෝහ්‍යාව වැඩිනවා. තමන්ටත් එවත් ඇදුමක් ලබන්නට ඕනෑය කියලා තාශ්ණාව ඇතිවෙනවා. තමනුත් එවත් ඇදුමක් ලැබූ තැනදී මානය, සක්කාය දිවිධීය ඇතිවෙනවා. මේ ආදි වශයෙන් හිහි සමාජයේ ඇදුම් පැලුදුම් තාශ්ණා දාශ්ටී මාන කියන සියලු ක්ලේර මූලයන් ව්‍යවහාරයා සරස දිගු කරන්නා වූ අපායට මග පාදන්නාවූ කුමයකටද පවතින්නේ. එබදු ඇදුම් අතර යම්කිසි ඇදුමක් කෙලෙස් තසන්නට උපකාර වෙනවද, තාශ්ණාව තසන්නට මානය තසන්නට සක්කාය දිවිධීය තසන්නට උපකාර වෙනවද, මෙම විවරය නම් වූ ඇදුම් පමණයි ඒ සඳහා උපකාර වෙන්නේ.

මේ විවරය ගත දුරාගෙන එකවර සියලු කෙළෙපුන් නසා රහත් වෙන්නට සියලු දෙනාට බැරි වුණාත්, විකෙන් වික තම තමන්ගේ ගක්ති ප්‍රමාණයෙන් ගුණදහම් පුරණවා.

සයෙල් ඇති ගුණ මතු කරනවා

මේ පින්වතුන් අහලා ඇතිනෙ දහස් ගණනක් මිනිසුන් මරාපු අංගුලිමාල කුමාරයට බුදුහාමුදුරුවෙනා කරුණු අවබෝධ කරලා මේ විවරයක් ගත ද්වටලා පැවිසි කළා. මේ හික්ශුන් වහන්සේ එතැන් පටන් තමන් සිද්ධ කළාවූ පාප ධර්මයන්ගේ සැඳු ස්වභාවය මැනවින් වටහාගෙන ක්‍රමතුමයෙන් සිලාදී ගුණ ධර්මයන් සම්පූර්ණ කළා. මෙසේ ගුණ පුරන්නාවූ අංගුලිමාල හාමුදුරුවෙන් ද්වසක්දා පිඩුසිගා වඩිදී දකිනවා ගරහණී මාතාවක් දරු ප්‍රස්ථිය පහසුවෙන් සිදු නොවී මහත් වූ වේදනාවෙන් පිඩා විදිනවා. අර තරම් මිනි මරන්නට කුරිරු වූ හදවත මේ මවගේ දුක් විළාසය දැකළා අතිශයින් කම්පාවට පත්වුණා. බුදුහාමුදුරුවෙනා හමුවෙන්නට හිහිල්ලා අංගුලිමාල හාමුදුරුවෙනා කියනවා “ස්වාමිනි මා පිඩුසිගා වඩිදී මාතාවක් දරු ප්‍රස්ථිය ආසන්නව බොහෝ සේ පිඩාවෙන් වේදනා විදිනවා”. එතනදී තරාගතයන් වහන්සේ උපදෙස් දෙනවා “එහෙමතං අංගුලිමාල මබ හිහිල්ලා සත්‍යතියාවක් කරන්න. මබ මේ ජාතියේ උපන්දා පටන් දැන දැන සතෙක් මැරුවෙන නැ කියලා මබ සත්‍යතියාවක් කරන්න. ඒ සත්‍යානුහාවයෙන් මවත් දරුවාටන් යහපතක් පහසුවක් සිද්ධ වෙන්න කියලා”. එතනදී අංගුලිමාල හාමුදුරුවෙනා අහනවා “ස්වාමිනි මම කොහොමද එහෙම කරන්නේ? මම මේ ණ්‍රේතයේදීම දැන දැන මිනිසුන් දහස් ගණනක් මැරුවා. ඒ නිසා මම කොහොමද ඒ විදියේ සත්‍යතියාවක් කරන්නේ?” බුදුහාමුදුරුවෙනා එතනදී පැහැදිලි කරනවා “එහෙම නොවයි අංගුලිමාල මම මබට කියන්නේ, මබ මේ ආයේ ජාතියේ උපන්දා පටන් දැන දැන සතෙක් මැරුවෙන නැ. ආයේ ජාතියේ උපන්නාය කියලා කිවිවේ මේ ආයේ ධර්ම පිළිගෙන මේ විවරය පෙරවා ගත් ඇ පටන්. එතැන් පටන් ඒ තැනැත්තා ආයේ ගාසනයට ආයේ සමාජයට ආයේ ප්‍රතිපදාවට ඇතුළු වෙනවා. ඒ ආයේ ප්‍රතිපදාවට ඇතුළු විම උත්පත්තියක් හා සමානයි. ඒ නිසා අංගුලිමාල මබ මේ ආයේ ජාතියේ උපන්දා පටන් කවදාවන් දැන දැන කුරා කුහුණුවෙකු වත් මැරුවෙන නැහැ.

ලේ බව සිහි කරලා මබ සත්‍යතියා කරන්න.”

එදා අංගුලිමාල හාමුදුරුවෙනා ඒ මාතාව ලැගට හිහිල්ලා සත්‍යතියා කරනවා “නැගතියනි මම මේ ආයේ ජාතියේ උපන්දා ඉදාලා දැන දැන සතෙක් මැරුවෙන නැ. ඒ සත්‍යානුහාවයෙන් මබටන් දරුවාටන් සුවයක් යහපතක් වේවා” කියලා. ඒ ස්වාමින් වහන්සේගේ මුවින් පිට වුණාවූ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් අද දක්වා මේ සියලු මවිවරු යහපත ලබනවා. ප්‍රයෝගන ලබනවා. තවත් මේ සම්බුද්ධ ගාසනය පවතින තාක් සියලුම ස්ත්‍රී වර්ගයාට, සියලුම මධ්‍ය වරුන්ට යහපත පිණිස ඒ මුවින් පිට වුණාවූ වචනය හේතු වෙනවා. ඒ කුමන ආයේවයසික්ද පින්වතුනි? මේ විවරයේ බලයයි. අර තරම් දරුණු සිතක් මොලොක් කරලා තව කෙනෙකුගේ දුක පිඩාව හදුනන කාරුණික මෙත්ති සහගත තත්වයට පත් කරන්නට ප්‍රථිවත් වුණේ මේ විවරයේ බලය නිසයි.

මේ ආකාරයෙන් යම්කිසි කෙනෙක් මේ විවරය හදිනවාද පෙරවනවාද එතැන් පටන් ඒ තැනැත්තා විකෙන් වික පවිකම් වලින් ඇත් වෙනවා පමණක් නොවයි ගුණධර්ම වලට නැමුදු වෙනවා. මේ මහා යහපත කරන්නට ප්‍රථිවත් අනු දානයක් මේ ලෝකයේ තවත් නැ ධර්ම දානය හැරුණු කොට. ධර්ම දානය හැරුණු කොට ආමිස දානයන් අතුරින් මේ විවරයට පමණයි සවිය තියෙන්නේ බලය තියෙන්නේ තව කෙනෙක් ගුණත්මක හාවයෙන් පෝෂණය කරන්න. ආහාරයක් ප්‍රාජා කලුවාත් එය දින කිපයකින් ක්ෂේර වී විනාශ වී යනවා. ආවාසයක් හඳුලා ප්‍රාජා කලුවාත් එය වසර කිහිපයකින් ක්ෂේර වී විනාශ වී යනවා. අනු මිනැම දෙයක් ප්‍රාජා කළුත් එය කළකට පමණයි ප්‍රයෝගනවත් වෙන්නේ. නමුත් විවරයක් ප්‍රාජා කලුවාත් ඒ විවරය නිසා අති දුරස වූ මේ ස්සර ගමන කෙටි කර ගන්නට, අනන්ත සංසාරයක් දුක් විදින්නට හේතුවන පාප ධර්මයන්ගේ ඉවත් වෙන්නට, ගුණධර්මයන් වඩ්වන්නට, සියලු කෙළෙපුන් නසා අරහත්වයට පැමිණෙන්නට, මේ ප්‍රාජා කරන්නාවූ විවරය ඒකාන්තයෙන් උපකාර වෙනවා.

අර්හත් බජය!

මේ ආකාරයෙන් පුද්ගලයෙක් ආයෝ හාවයට, රහත් හාවයට පමුණුවන්නට මේ වස්තූ හේතු වන නිසා මේ සිවුරට “අරහත් ධ්‍යය” යයි කියනවා. බුදු පසේබුදු මහරහතන් වහන්සේලා යම්තාක් ලෝකයේ පහල ව්‍යුතා නම් ඒ සියලු උතුමන් වහන්සේලා ගත දැරු නිසාත් මේ විවරයට අරහත් ධ්‍යය කියලා කියනවා. මේ විදිහට අරහත් එලය සාක්ෂාත් කරගත් උතුමන් විසින් දැරු නිසාත්, අරහත් එලය සාක්ෂාත් කරගත්නට උපකාර වන නිසාත් කියන මේ දෙයාකාර අර්ථයෙන් අරහත් ධ්‍යය සංඛ්‍යාත වූ ග්‍රේෂ්‍ය විවරයකුයි අපි මේ පූජා කරන්නේ කියලා සිත පහද්‍රා ගත්නට ඕනෑම. ඒ නිසා පෙර උතුමන් සඳහන් කළා,

“පන්මේ දිස්වාන කාසාවං - ජච්චිනං මිල්හ මක්ඩිනං
සිරස්මිං අස්ස්පලිං කත්වා - වන්දින්බිබා ඉස්දීධජං”

පාරේ අයිනක කාණුවක කුණු මඩ තැවරිලා, අසුවි තැවරිලා හේ යම් සිවුරක් තියෙනවා නම් එයට පවා දෙහොත් මුදුන් තබා වදින්නට වටිනවා. ඒ කුමක් නිසාද, මේ අරහත් ධ්‍යය කියලා. ඒ තරම් ගරු සම්භාවනිය ග්‍රේෂ්‍ය ඇදුමකුයි, පවි නසන්නට හේතු වන කුසල් වඩන්නට සේතුවන ග්‍රේෂ්‍ය ඇදුමකුයි මේ විවරය කියන්නේ. එබදු විවරයකුයි අපි මේ පූජා කරන්නේ කියලා සිත පහද්‍රා ගත්නට ඕනෑම. මේ විදිහට විවරයක් ලබන්නාවූ ප්‍රතිග්‍රාහකයන් වහන්සේට එයින් ලැබෙන්නාවූ පළමුවෙනි ප්‍රයෝගනය තමයි සියලු සාංසාරික දුක් වලින් තිදිහස් වෙලා තිවන් අවබෝධ කරගත්නට මනස යොමු විම. මේ උපකාරය මේ යහපත අනු කිසිම පූජාවකින් සිද්ධ කරන්න පුරුෂන් කමක් නැ. ඒ නිසා පූජාවකින් ප්‍රතිග්‍රාහකයින් වහන්සේට ලැබිය යුතු අගුම එලය මේ විවර පූජාව තුළින් ලැබෙනවා.

බාහිර ආරක්ෂාව

රේලගට දෙවෙනි ප්‍රයෝගනය තමයි හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට මේ සිවුර පරිහරණය කරන්නට බුදුහාමුදුරුවෙවා පැනෙවිවෙ බාහිර උවදුරු වෙන්න.

“පිතස්ස පටිසානාය උණ්ඩස්ස පටිසානාය ඩංස මකස වානානප සිරිංසප සම්පස්සානං පටිසානාය.....”

මේ සිවුර පෙරවිය යුත්තේ සිතලෙන් වලකින්නට, උණයෙන් වලකින්නට, මැසි මදුරුවන්ගෙන් ආරක්ෂා වෙන්නට, ගෝනුපු පත්තැ ආදි සර්පයින්ගෙන් ආරක්ෂා වෙලා සුවසේ ගුණධරුම පුරන්නට. බාහිර බොහෝ උපදුටුයන්ගෙන් ආරක්ෂා වෙන්නට තරාගතයන් වහන්සේ මේ සිවුරයි පැනෙවිවෙ. ශිජ සමාජයේ බොහෝ මුනුප්‍රයාන්ට සිතලට එක් ඇදුමක් උණුපුමට තවත් ඇදුමක් ආදි වගයෙන් විවිධ අවශ්‍යතාවලට විවිධ ඇදුම් ආයිත්තම් තියෙනවා. නමුත් මේ පැවිදි සමාජයට බුදුහාමුදුරුවෙවා මේ සියලු කායනීයන් සඳහා පැනෙවිවෙ තුන් සිවුරක් පමණයි. අදනය, තනිපට සිවුර සහ දෙපට සිවුර. ඒ නිසා කොලෝස් නසන්නට, මනසේ ආරක්ෂාව පිණිස මේ විවරය උපකාර වෙනවා වගේම හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට මේ සිවුර හාත්පසින්ම එන බොහෝ උපදුටුයන්ගෙන් කය ආරක්ෂා කරගෙන සුවසේ ගුණධරුම පුරන්නට ඒකාන්තයෙන් උපකාර වෙනවා. එය හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට සිවුර නිසා ලැබෙන්නාවූ දෙවෙනි ප්‍රයෝගනයයි.

රැඹුහුමන් හා ප්‍රත්‍ය ලාභ

රේලගට තුන්වෙනි ප්‍රයෝගනය තමයි මේ විවරය ගත දුරාගත් දා පටන් දෙවියන්ගේ මිනිසුන්ගේ බුණුන්ගේ ගරු මුහුමනට වන්දනා මානයට පාතු වෙනවා හික්ෂුන් වහන්සේ නමක්. ශිජ පුද්ගලයෙක් කොයි තරම් ගුණාත්මක හාවයෙන් දියුණු ව්‍යුත් වුණත් කොයිතරම් සිල්වත් හාවයෙන් දියුණු ව්‍යුත් තුන් ඒ සිලය ගුණය දැන්නා අයෙක් විනා හිජියෙකුට නමස්කාර කරන්න පෙළඳෙන්නේ නැ. නමුත් හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට සිලාදී ගුණධරුමයන්ගේ න් අමුහාමුක්ම් තිබුණ්න් මේ විවරය දුරාගෙන සිටීම් ග්‍රේෂ්‍ය හාවය නිසාම උන්වහන්සේ අන් අයගේ වන්දනාවට ලක්වෙනවා, පූජාවට ලක්වෙනවා. සිලය සහ ගුණයත් තියෙනවා නම් සියලු මිනිසුන්ගේ සියලු දෙවියන්ගේ සියලු මුහ්මදින්ගේ වැදුම් පිදුම් ලබනවා. ඒ වගේම අවස්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවක දී ආහාරපාන වික ලගට ගෙනවිත් දෙශීන්ම පූජා කරලා වැද නමස්කාර කරනවා. ශිජ සමාජයේ අය දිවාරාතී වෙහෙසෙනවා කුසභින්නට ආහාර විකක් සෞයාගත්න. මේ විවරය දුරාගත් හික්ෂුන් වහන්සේලාට මේ විවරයේ බාහිර නිසා ආහාර වික තමන් ලගටම ලැබෙනවා. ඒ

වගේම ඉත්ත හිටින්න ගොඩනැගිලි ගෙවල්දොරවල් හඳු ගන්න ගිහි මෙනුමයෙන් ත්‍රේනින කාලයම වෙහෙසෙනවා. ලක්ෂ ගණන් මූදල් වැය කරන්න සිදුවන නිසා දායිය මහන්සියෙන් හම්බ කරනවා. ඒ තරම් වෙහෙසක් මහන්සියක් නැතිව හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට සියලු ආචාර පහසුකම් මහජනයා විසින් ගුද්ධාවෙන් ගොරවයෙන් සකස් කරලා දෙනවා. මේ කුමත ආශ්වයීක්ද? සිවුරක් ගත දරාගෙන සිටිමේ ආශ්වයීයයි.

මේ විදියට මෙනුමයකුට ත්‍රේන්වෙන්න අවශ්‍ය වීවර පිණ්ඩාත සේනාසන හිලන්පස කියන මේ සිවිපසයම නොඅඩුව ලබන්නට ප්‍රාථමික හාගා වාසනාව හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට හිමිවෙන්නේ මේ වීවරය දරාගෙන සිටිමේ හේතුව නිසයි පින්වතුනි. මේ වීවරය දරාගත් දා පටන් සියලුම මෙනුමයින්ගේ වැළැම් පිදුම් පූජා සත්කාර නොමේව ලැබෙනවා වගේම ගිහියෙකුට වඩා හාන්පසින්ම පරිවාර සම්පත්තියන් ලැබෙනවා. මේ කියන සියලු යහපත උදාවෙන්නේ මේ සිවුර නිසයි. ඒ නිසා වීවරයක් පූජා කිරීමෙන් එය පරිහරණය කරන්නාවූ හික්ෂුන් වහන්සේට ලැබෙන තුන්වෙනි ප්‍රෝයේජනය තමයි සියලු දෙනාගේ ගරුමුහුමන් සත්කාර හා පරිවාර සම්පත්තිය නොමේව ලැබීම්.

බඳීම් වලින් තිදහස්

ඒ වගේම මේ වීවරය ලබන්නාවූ හික්ෂුන් වහන්සේට හතරවැනිව ලැබෙන ප්‍රෝයේජනය, යහපත තමයි බන්ධන වලින් නිදහස්වීම්. ගිහි සමාජයේ කෙනෙකුන්ට ගුණධර්ම පුරන්නට කොටසක් මිනැකම නිවුණන් නිදහස් ගුණධර්ම පුරන්න ඉඩක් නැ. බිරිදි වෙනුවෙන් කරන්නට තියෙන යුතුකම්, සැමියා වෙනුවෙන් කරන්නට තියෙන යුතුකම්, දැරුවන් වෙනුවෙන් මෙවුමෙන් වෙනුවෙන් හැකින් වෙනුවෙන් සමාජය වෙනුවෙන් දහසකුත් එකක් වගකීම් නැමති බන්ධනයන්ගෙන් දස අතින් බැඳීලා. ඒ බන්ධනයන්ගෙන් බැඳී තිබෙන නිසා ගුණ ධර්ම පුරන්නට භුද්ධලා වෙන්නට තිස්කලුංක වෙන්නට උත්සාහ කළත් ගිහි මෙනුමයන්ට බොහෝ සම්බාධික පැමිණෙනවා. නමුත් ගිහි වස්තු ඉවත් කරලා මේ වීවරය ගත දරාගත් දා පටන්

ල් හික්ෂුන් වහන්සේ සකලවිධ සමාජ බන්ධනයන්ගෙන් නිදහස් වෙනවා. බිරිදික් වෙනුවෙන් කරන්නට යුතුකම් ඉතිරි වෙන්නේ නැ. සැමියාක් වෙනුවෙන් කරන්නට යුතුකමක් ඉතිරි වෙන්නේ නැ. දරු මූණුබුරන් වෙනුවෙන් හැකින් වෙනුවෙන් හිතවතුන් වෙනුවෙන් සමාජය වෙනුවෙන් කියලා කිසිම බන්ධනයක් නැතිව සියලු සමාජ බන්ධනයන්ගෙන් නිදහස් වෙනවා.

එහෙත් තරාගතයන් වහන්සේ දේශනා කළා මුවුලියන් වෙනුවෙන් කරුණාවෙන් මෙත්තියෙන් අනුග්‍රහ දැක්වීය යුතුයි. තමන්ට ඇපැ උපස්ථාන කරන්නාවූ දායකයින් වෙනුවෙන් කරුණාවෙන් මෙත්තියෙන් සංග්‍රහ කළ යුතුයි. ඒ සංග්‍රහ කරන්නේ හැකින්ට හැකි සංග්‍රහයක් කරන්නා වගේ බැඳීමෙන් නොවේ. මේ මෙනුමයෙය් මට ගුණධර්ම පුරුගන්නට, නිවන් මග දියුණුකර ගන්නට උපකාර කරන සත්පුරුෂ පිරිසක්, ඒ නිසා මේ අයට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුගාසනා කළ යුතුයි කියන කාරුණික සිතින් යම් සංග්‍රහයක් කරනවා විනා ඉන් එහාට කිසියම්ම බන්ධනයක් එතන පවතින්නේ නැ. මේ විදියට සියලුම සමාජ බන්ධනයන්ගෙන් නිදහස් වෙලා භුද්ධලාව නිවන් මගේ අවශ්‍ය ගුණධර්ම පිරිමේ වාසනාව හාගා වීවරයක් දරන ස්වාමීන් වහන්සේ කෙනෙකුට ලැබෙනවා.

කධින වීවරය

මේ කිවිවේ සාමාන්‍ය සිවුරකින් ලැබෙන්නාවූ ආනිසංස. නමුත් අපි මේ පූජා කරන්නේ සාමාන්‍ය සිවුරක් නොවයි, කධින වීවරයක්. කධින වීවරය පිළිබඳව දහමේ සඳහන් වෙන්නේ මෙහෙමයි.

"ගිරිරාජ සමං රාසිං - සංසේ දේශී තිවිවර ඒකස්ස කධින දානස්ස - කලං නාශ්සනි සෝලසිං"

මහාමේරු පර්වතය දැක්වා උසට තුන් සිවුරු පූජා කළත් - තුන් සිවුරු කිවිවෙත තනිපට සිවුර දෙපට සිවුර අදන සිවුර - එබදු සිවුරු සකසලා මහාමේරු පර්වතය හා සමානව උසට පූජා කළත්, මේ කධින වීවර පූජාවකින් ලැබෙන්නාවූ ආනිසංසය දාසයට

බෙදාලා එය නැවතත් දාසයට බෙදුවම ලැබෙන්නාවූ ඉතා අල්ප ආනිස්සයටවත් සමාන කරන්නට බැඳී. තවත් තෝරා ගන්නට පහසු ආකාරයෙන් කියනවා නම් දාසය නැවත දාසයෙන් වැඩි කළාම 256 දි. මහාමේරු පර්වතය තරම් උසට තුන්සිවුරු එක්වරක් පුද්නවා දෙවරක් පුද්නවා තෙවරක් පුද්නවා මේ ආකාරණේ 256 වාරයක් පිදුවත්, එක් කධින විවරයක් පුජා කරන කුසලයට සමාන කරන්න බැහැළ කියන එකයි එම ගාර්ඩ් තෝරුම්.

කධින විවරයක් පුජා කිරීමෙන් මෙතරම් ආනිස්ස ලැබෙන්නේ කොහොමද කියලා අඩි විමසලා බලන්න මිනා පින්වතුනි. අර මා මුලින් විවරය පිළිබඳව කියන ලද ප්‍රයෝගන හතරම කධින විවරයෙනුත් ලැබෙනවා. රේට අමතරව මේ කධින විවරයක් ලැබූවා වූ හික්ෂුන් වහන්සේ කෙනෙකුට බුදුහාමුදුරුවා තිදිහස දුන්නා උන්වහන්සේ පැනෙවිවා වූ හික්ෂා පද පහකින් තිදිහස සුවසේ පවතින්නට. ඒ තිදිහස දුන්නේ අයාලේ යන්නට නොවේ. සුවසේ ගුණධර්ම පුරන්නටයි. විවර මාසය ආරම්භ වන්නේ ව්‍යේ මාසයේ පසලොස්වක පොහොය ද්‍රවසේ ඉදාලයි. ඒ තිසා ව්‍යේ මාසයේ පසලොස්වක ද්‍රවසේ ඉදාලා මැදින් මාසය පසලොස්වක පොහොය ද්‍රවස දැක්වා මේ අතර මාස පහක් මුළුල්ලේ කධින විවරයක් ලැබූ හික්ෂුවකට මේ හික්ෂාපද පහකින් තිදිහස ලැබෙනවා. මොනවද ඒ හික්ෂාපද,

“අත්රිත කධිනානෂ වෝ හික්බවේ පස්ක්ව කජ්පිස්සන්ති, අනාමන්තවාරේ අසමාදාන වාරෝ සනහෝපන යාවදුන්ත විවර යොව තන්ට විවරුප්පාදේ සෝ තොසං හටිස්සනි.”

හික්ෂුන්ට ආනිස්ස පහක්

බුදුහාමුදුරුවා දේශනා කළා “මහණෙනි කධිනයක් පිළිගන්නා වූ, කධිනයක් ඇතුරුවා වූ හික්ෂුන් වහන්සේට කරුණු පහක් කුප වෙනවා. ආනිස්ස පහක් ලැබෙනවා. ඒ කුමන ආනිස්ස පහක්ද ?”

“අනාමන්ත වාරෝ”

හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් තමන් ඉන්න ආවාසයෙන් පිට වෙලා යනවා නම් අඩු තරමින් එතන ඉන්න ආවත්ත කරන

කෙනෙකුට හෝ කියලා මිසක් පිට වෙන්නට බැඳී. එසේ නොකියා පිටවෙලා ගියොන් නැවතක් සිදුවෙනවා. නමුත් මේ කධින විවරය ලැබූ හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට යම්කිසි ධරුම වරයාවක් සඳහා, යහපත් කටයුත්තක් සඳහා ඕන මොහොතක ඕනෑම වෙලාවක කිසිවෙකුට නොදුන්වා විහාරයෙන් බැහැරවීමේ අයිතිය තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පවරලා තියෙනවා. විශේෂයෙන් මේ තිදිහස දුන්තයා හික්ෂුන් වහන්සේලාට ප්‍රයෝගනවත් වෙනවා. ඒ පළවෙනි ආනිස්සය මේ කධින විවරය ලැබූ හික්ෂුවකට ලැබෙන.

දෙවැනි ආනිස්සය “අසමාදාන වාරෝ”

අසමාදාන වාරෝ කියලා කිවිවේ තුන්සිවුරු අධිශ්චාන කළාවූ හික්ෂුවකට සැම දාම පසුවදා අරුණ නැගෙන කොට, ඉර පායන කොට සිවුරු තුනම ලග තියෙන්නට ඕන. එකක් හෝ වෙන තැනක තිබුණාන් ඇුවතක් සිද්ධ වෙනවා. වරදක් කළා වෙනවා. මේ කධින විවරය පිළිගන්නාවූ හික්ෂුවකට කුමති සිවුරක් ලග තියාගන්න පුළුවන්, කුමති සිවුරක් බැහැර තියන්න පුළුවන්. සුවසේ පහසුවෙන් ගුණධර්ම පුරන්න පුළුවන් මේ කියන ලද මාස පහේ කාලය අතුළත. මේ කධින විවරයක් ලැබූ හික්ෂුවකට දෙවනුව ලැබෙන්නාවූ ආනිස්සයයි.

තෙවැනි ආනිස්සය “සන හෝජනා”

අතිත කාලයේ සමහර මනුෂ්‍යයේ හික්ෂුන් වහන්සේලා දෙනුන් නමක් වැඩ සිටින තැනට හිහින්, ආරාධනා කරනවා, ස්වාමිනි අපේ ගෙදර අද බතක් ලැස්තිකරලා තියෙනවා, කුමක් ලැස්තිකරලා තියෙනවා, අපේ ගෙදර හෝජන සංග්‍රහයක් ලැස්තිකරලා තියෙනවා කියලා තුපුදුසු ආකාරයෙන් ආරාධනා කරනවා. එබදු තුපුදුසු ආකාරයේ ආරාධනා පිළිගන්නට එපා කියලා බුදුහාමුදුරුවා දේශනා කළා. නමුත් මේ කධින විවරයක් ලැබූවාවූ හික්ෂුවකට කොයි විදියෙන් ආරාධනා කළත් දායකයාට අනුග්‍රහ පිළිස්න් තමන්ගේ මෙලොව පරලොව අහිවෘදිය පිළිස්න් ඒ ඕනෑම ආරාධනාවක් පිළි ගෙන දන් වළඳන්නට බුදුහාමුදුරුවා තිදිහස දුන්නා. මේ කධින විවරයක් පිළිගන්නා වූ හික්ෂුවකට

තුන්වෙනුව ලැබෙන ආනිසංසයයි.

සිව්වැනි ආනිසංසය “යාවදන්න විවරෂ”

උපසම්පදා හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් තුන් සිවුරක් අධිෂ්ථාන කරගෙන පරිහරණය කරනවා නම් ඒ සිවුරු තුනට අමතරව කිසීම වස්තුයක් විනයානුකුල තුමයකට හැරෙන්නට තියාගන්න බැං. එහෙම තියා ගත්තොත් ඇවතක් සිද්ධ වෙනවා. නමුත් මේ කයින විවරයක් පිළිගත්තාවූ හික්ෂුවකට තමන්වහන්සේ කැමති තාක් සිවුරු පිරිකර මේ මාස පහ ඇතුළත පරිහරණය කරන්න පුළුවන්, අන් අයට දෙන්න පුළුවන්, කුමති සේ පවත්වන්න පුළුවන්. මේ කයින විවරයක් පිළිගත්තාවූ හික්ෂුවට හතරවෙනුව ලැබෙන ආනිසංසයයි.

පස්වැනි ආනිසංසය “යෝච්ච තත්ත්ව විවරුප්පාදේ යෝ නේසා හවිස්සති”

අනු අවස්ථාවලදී සග සතු කරලා යම් තාක් සිවුරු පිරිකර පූජා කරනවද, ඒවා එක් හික්ෂුවකට ගන්න බැං, සියලු දෙනාට බෙදා දෙන්න ඕනෑම. නමුත් මේ කයිනයක් පිළිගත්තාවූ හික්ෂුවට ඒ හා සමඟ සගසතු කරලා ලැබෙන සිවුරු සියල්ලමත් කයිනානිසංස පවතින මාස පහ ඇතුළත ලැබෙන සිවුරු සියල්ලමත් තමන්ට කැමැත්තක් කරන්න පුළුවන්. ඕනෑම අන් අයට දෙන්න පුළුවන්. ඕනෑම අන් පූජා කරන්න පුළුවන්. ඕනෑම අපරිහරණය කරන්න පුළුවන්. තමන්ගේ කැමැත්තක අනුව පවත්වන්න පුළුවන්. මේ කියන ශික්ෂාපද පහකින් මුදුහාමුදුරුවා නිදහස දුන්නා කයින විවරයක් ලබන්නාවූ හික්ෂුවට.

අතිරේක ගුණයන්ට යොමු වෙනවා

සිවුරක් ලැබීමෙන් මුළුන් දැක්වූ ආනිසංස හතරක් ලැබෙනවා. කයින විවරයක් නිසා මේකෙන් තවත් ආනිසංස පහක් ලැබෙනවා, මුදුහාමුදුරුවා පැනවිවාවූ ශින්හා පද වලින් නිදහස්වීමෙන්. තවත් එක් ආනිසංසයක් කයින විවරය නිසා ලැබෙනවා. ඒ මොකක්ද? සාමාන්‍ය විවරයක් දුරාගෙන සිටිනවාට වඩා, මම මේ පරිහරණය කරන්නේ කයින විවරයක් කියන සිතුවිල්ල මතුවෙන වාරයක් පාසා ඒ හික්ෂුන් වහන්සේ

අතිරේකව ගුණධරම පුරන්නට යොමු වෙනවා. ඒ වගේම සාමාන්‍ය කෙනෙකුට කයින විවරයක් පිළිගන්නට බැං. තුන් මාසයක් වස් වසලා අතිරේක ශික්ෂාපද සමූහයකට අනුගතවෙලා, ඒ වස් කාලය තුළ මුදුහාමුදුරුවා පැනවිවා වූ ආකාරයට ගුණධරම පිරු හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට පමණයි කයින විවරයක් පිළිග න්න පුළුවන්. ඒ නිසා සාමාන්‍ය විවරයකට වඩා වැඩි වැඩියෙන් ගුණධරම පුරන්නට නැඹුරු වෙනවා. මේ අයුරින් ලබන කෙනාට ආනිසංස දහයක්, ප්‍රයෝගන දහයක් ලැබෙන මහා පූජාවකුදී අපි මේ සිද්ධ කරන්නේ කියලා සිත පහදාගන්න ඕනෑම.

දැන් මම මෙතෙක් වේලා පැහැදිලි කළේ එක් කාරණයක්. මොකක්ද ඒ? දානයක කුසලය මහන්තිල මහානිසංස වෙන්න බලපාන කරුණු තුනෙන් පලවෙනි කාරණය, ඒ කරන පූජාවෙන් ලබන්නාවූ තැනැත්තාට වන ප්‍රයෝගනය. ඔය කරුණු දහයකින් මම පැහැදිලි කළේ මේ කයින විවරය ලබන්නාවූ ප්‍රතිග්‍රාහකයන් වහන්සේට ලැබෙන ප්‍රයෝගනයයි.

දායකයාගේ විත්ත ගක්තිය

රේඛාගත දෙවෙනි කාරණය තමයි දායක පින්වතාගේ සිතුවිලි ගක්තිමත් වූ තරමට මේ පූජාවෙන් ලැබෙන කුසලය මහන්තිල මහානිසංස වෙනවා. කොහොමද අනු පිංකමකට වඩා දායකයාගේ සිත මෙහිදී ගක්තිමත් වෙන්නේ? මාස තනක් මුළුල්ලෙහි මේ සඳහා වෙහෙසෙනවා. මාස තුනක් මුළුල්ලෙහි මේ සඳහා සිතුවිලි ගොඩනගනවා. මාස තුනක් මුළුල්ලේ මේ සඳහා තියාත්මක වෙනවා කරාඛ කරනවා වැඩිකටයුතු සාධිතානය කරනවා. මේ තරම් දිග කාලයක් මුළුල්ලෙහි සිතුවිලි විහිදුවන කොට පලවෙනි වතාවට වඩා දෙවෙනි වතාවෙහි, දෙවෙනි වතාවට වඩා තුන්වෙනි වතාවෙහි කුසල් සිත ගක්තිමත් වෙනවා, බලවත් වෙනවා. සමහර වෙලාවට පහුමිය අවුරුද්දේ කයින විවර පූජාව තීමාවුණු තැන ඉදළයි අපටත් රේඛා කයින විවරයට සම්බන්ධ වෙන්න ඕනෑම කියලා බොහෝ දෙනෙක් සකසුරුවම් වෙන්නේ. ඒ නිසා මාස තුනක් මුළුල්ලේ හික්ෂුන් වහන්සේලා වස් වසවාගෙන උපස්ථාන කරමින් මේ සඳහා සුදානම් ව්‍යුතා.

අවුරුද්දක් මූල්‍යීල්ලේ බලාපොරොත්තු ඇතිකර ගත්තා. ඒ සැම සිතුවිල්ලක් නිසාම නැවත නැවත කුසල් සිත බලවත් වෙනවා. බලවත් වූ ගක්තිමත් වූ සිතුවිලි පරම්පරාවක් ඇතිවයි මේ පුහාව සිද්ධ කරන්නේ. ඒ නිසා දායකයාගේ සිත අගු ආකාරයෙන් මේ පිංකමේදී සැකසිලා තියෙනවා.

එ්වගේම දායකයාගේ සිත තවත් සැකසෙන්නට දෙවනි කාරනයක් තමයි, මේ කයින විවරයක් පුහා කරන කොට තව බොහෝ අතිරේක පිංකම් කිරීම. එය මුල් කරගෙන විභාරණයායක නම් මල් පිංකම්, බෝධි පුහා පිංකම්, පිරින් දේශනා එ්වගේම අෂ්ටර පරිශ්කාර පුහා අවශේෂ සිවුරු පිරිකර පුහා, ආහාර පාන පුහා, ඒ වගේම ඇද පුවු ආදි ගැඟා ගේඩ පුහා, අනෙකුත් වස්තු බෙහෙන් උපකරන මේ ආදි බොහෝ පුහාවන් කජුකක් හැටියට සකසලා පුහා කරනවා. කල්ප රැක්ෂයක් කියන්නේ සිතු පැතු සම්පත් ලැබෙනවා කියන සංකීර්ණයි. සැම කෙනෙකුටම ජ්වත් වෙන්නට අවශ්‍ය සියලු ආම්පන්න මේ කයින විවරයක් සමඟ පුහා කරනවා. ඒ තරම් මහා පරිවාර පුහා සමුහායකින් පිරිවරණ ලද්දාවූ පුහාවක් නිසන් දායකයාගේ සිත අතිශයින්ම ගක්තිමත් වෙනවා.

එ්වගේම මේ පිංකම අතිශයින්ම දුර්ලභ නිසත් දායකයාගේ සිත බොහෝ ගක්තිමත් වෙනවා. අපට හෙටත් මේ පිංකම කරගන්න පුළුවන් නම් අද මේ පිංකමට සම්බන්ධ වෙන්න බැඳී වුණා කියල අපි කුවුරුවන් කළබල වෙන්නේ නැ. අනිද්දාවන් කරගන්න පුළුවන්, තව ද්‍රව්‍යකන් කරගන්න පුළුවන් කියලා අපේ සිත පසුඩානව. නමුත් කයින විවරයක් පුහා කරන්න පුළුවන් වෙන්නේ යම් හික්සුවක් තුන් මාසයක් වස් වසවාගෙන උන්වහන්සේ වස් නොකඩා ආරක්ෂා කරන්වන් ඕනෑ, එහෙම ආරක්ෂා කළන් ඒ අවුරුද්දේ එක වතාවයි එක් සේරානයක කයින විවරයක් පුහා කරන්න පුළුවන්. ඒ දුර්ලභ හාවය නිසා දැහසුන් එකක් වැඩි කටයුතු පසෙක දාල හරි අපින් මේ පිංකමට සහභාගි වෙන්න මිනැයි කියන දැඩි සිතුවිල්ල මනස තුළ ඇතිවෙනවා. මේ දුර්ලභ හාවය නිසා අනා බොහෝ පිංකම් වලට වතා දැඩිවර අධිෂ්ථානයක්, කුසල් සිතක් මේ පිංකමේදී ඇතිවෙනවා. කයින විවර පුහාව ඒකාන්තයෙන් මහන්තිල වෙන්නට ඒ හේතුවන්

බලපාව.

ඊලඟට දායකයාගේ සිත සම්මත වෙන්නට බලපාන හතරවෙනි කාරනය තමයි මේ කයින විවර පුහා සමයයි කියලා මේ මාසයක තරම් කාල වකවානුව මූල් ලොකයේම සැදුහැවන් බොද්ධයේ සැම සියලු දෙනාම එක වගේ ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මෙනුමායා පමණයි අපට පෙනෙන්නේ. නමුත් මෙනුමායා පමණක් නෙවයි දේවියන් බහුන් යක්ෂ ණත ප්‍රේත ආදි පිං කැමති සකල සත්වයේම මේ මාසය මූල්ලේම කයින විවර පුහාවට ලකලැස්ති වෙනවා. ලොකයේ ඇතිතාක් කයින විවර පුහාවන්ට සම්බන්ධ වෙනවා. සකු දේවීන්ද්‍රයා පවා මේ කාල වකවානුව විශේෂයෙන් වෙන් කරනවා කයින විවර පුහාවන්ට යොමුවෙලා ඒ කුසලය අනුමත්දීන් වෙන්න. මේ ආකාරයට ලොකයේ බොහෝ දෙනා මේ කයින විවර පුහා සමයයි කියලා කුසල් සිතුවිලි ගොඩිනගන නිසා අපට ප්‍රබල සිතුවිලි ගොඩි නගන්නට එයන් සවියක් වෙනවා.

බොහෝ පාපකාරී සිතුවිලි ගොඩිනගන්නා වූ මිනිසුන් අතර අපි එක්කෙනෙක් දෙනෙනෙක් කුසල් සිතුවිලි මත් කරන්න හැඳුවට ඒක බොහෝ දුර්ලභයි. බොහෝ දුර්ලභ වෙනවා. ඒ නිසයි බුදුහාමුදුරුවෙ දේශනා කලේ හික්සුන්ට හාවනා කරන්නට ආරණ්‍යට යන්න, ගස්මුලට යන්න, ජනයා නැති තැනට යන්න කියලා. අර මහජනයාගේ සිතුවිලිවල දුෂ්‍රා හාවයෙන් අපේ සිතුවිලි දුෂ්‍රා වෙලා දුර්ලභ විම ව්‍යක්වන්න. නමුත් බොහෝ දෙනා එක හා සමානව කුසල් සිතුවිලි පහල කරනකොට මනස සිසිල් වෙනවා. මූල්මහන් අවකාශයම සිසිල් වෙනවා. ගක්තිමත් වූ කුසල් සිතක් ගොඩිනගන්නට එයම පදනමක් වෙනවා. ඒ නිසා මේ කයින විවර පුහා සමයයි කියලා දේවියන් සහිත බහුන් සහිත ලොක සත්වයින් එකරායි වෙලා පිංකම් කරන කාලයක් නිසන් දායකයාගේ සිත ගක්තිමත් වෙනවා. මේක දුර්ලභ කුගල කරමයක් නිසන්, බොහෝ පරිවාර පරිශ්කාරයන්ගෙන්, පරිවාර පුහාවන්ගේ න් ආච්‍ය වූ නිසන්, දිර්ස කාලයක් බලාපොරොත්තු ඇතිකරගෙන කරන්නාවූ පුහාවක් නිසන් මේ කියන ලද කරුණුවලින් ගක්තිමත් වූ ප්‍රබල වූ කුසල් සිතකිනුයි අපි කයින විවර පුහාව සිද්ධ කරන්නේ.

ප්‍රතිග්‍රාහකයාගේ ගුණ සම්පත්තිය

රුලතට තුනවෙනි කාරණය තමයි ප්‍රතිග්‍රාහකයාගේ ගුණ සම්පත්තිය මත කරන්නාවූ පුජාව මහත්මිල මහාතිස්ස වෙනවා. පින්වතුනි, මේ ලෝකයේ කරන්නා වූ අනෙක් මිනම පුජාවක කුසලය ඒ ඒ අවස්ථාවේ ලබන ප්‍රතිග්‍රාහකයන් අනුව අඩු වැඩි වෙන්න ප්‍රථමයි. කයින විවර පුජාවේ කුසලය කවදාවන් ප්‍රතිග්‍රාහකයන් අනුව අඩු වැඩි වෙන්නේ නෑ. හැමදාමන් එක හා සමාන වෙනවා. ඇයි ඒ ? කවදාන් මේ කයින විවරය පුජා කරන්නෙ මහා සංසරත්ත්වයටමයි. පෙද්ගලිකව කිසිදාක පුද්නතර බැරි එකම පුජාව කියින විවර පුජාව පමණයි. අන්ත මිනම පුජාවක් පෙද්ගලිකව පුජාකරන්නට ප්‍රථමයි. ආවාසයක් හදාලා වුණන් ඉඩිමක් වුණන් මිනම කෙනෙකුට පෙද්ගලිකව පුජා කරන්න ප්‍රථමයි. නමුත් කයින විවරයක් කිසි දාක පෙද්ගලිකව පුජා කරන්න බැං. එය පිදිය යුත්තේ මහා සංසරත්ත්වයටමයි. මහා සංසරත්ත්වයේ ගුණය සැමදා එක සමානයි. මහරහතන් වහන්සේලාගේ ගුණය අතියේන් එකයි, අදාන් එකයි, අනාගතයටන් එකයි. අනාගාමී උතුමන් සකෘතාගාමී උතුමන් සේවාන් උතුමන් කියන මේ ආරය උත්තමයයන්ගේ ගුණය අතිතයෙන් වර්තමානයෙන් අනාගතයටන් එක හා සමානයි. නොවෙනාස් වන්නා වූ අන්ත වූ ගුණ සමුදායකින් පිරිප්‍රන් උත්තමයින් වහන්සේලාගේ එම ගුණ සිහිපත් කරලා මහා සංසරත්ත්වය වෙනුවෙන් පුජා කරන තිසා කිසිදාක අඩුවක් නොවී මහා කුසලයක් ම කයින විවර පුජාව නිසා සිද්ධ වෙනවා.

අපි මේ විවරය පූජා කරන්නේ එක පන්සලක වස් විසු හික්ෂුවකට නොවෙයි. එක් පන්සලක ස්වාමීන් වහන්සේලා වස් වසවාගෙන උන්වහන්සේලාට උපයෝගී කරලා සකස් කරගත්තේ මහා සංස රත්තයට කධින සිවුරක් පූජා කරන්න අවශ්‍ය පසුබීමයි. බුදුහාමූලිරුවා පනවලා තියෙන නීති රිති වලට අන්තර්ගතවෙලයි මේ විවරය පූජාකරන්න මිනැ. ඒ නිසා රට අවශ්‍ය පසුබීම සකස්කරගත්තා පමණයි. මේ සකසා ගත්තා වූ විවරය පූජා කරන්නේ මහා සංසරත්ත්වයයි. කාටද මහා සංසරත්ත්වය කියලා කියන්නේ? අනීතයේ වැඩි සිටි සියලු හික්ෂුන්

වහන්සේලා, අනාගතයට පහලවෙන සියලු හික්ෂුන් වහන්සේලා, වත්මන් ලෝකයේ වැඩි සිටින සියලු හික්ෂුන් වහන්සේලා. මේ කාලයටම අයන් හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ගණ සලකාගෙන එ අනන්ත ගණ වෙනුවෙනුයි අපි පුද්නේන් කියන සිත ඇතිකරගෙ නයි කයින විවරය පූජා කළ යුත්තේ.

මා මූලින් සඳහන් කළා මේ විවරයට අරහත් ධෙළයි කියනවා කියලා. ඇයි ඒ ? මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පරිහරණය කළාවූ වස්තුය නිසාත්, මහරහතන් වහන්සේලා බිජිකරන්ට උපකාර වන වස්තුය නිසාත්. මෙබදු විවරයක් ගත දුරාගෙන අනීත කාලයේ යම් තාක් මහරහතන් වහන්සේලා පහල ව්‍යුණාද, අවශේෂ රහතන් වහන්සේලා පහල ව්‍යුණාද, වත්මන් ලෝකයේ අප තොදුන හෝ යම්තාක් රහතන් වහන්සේලා වැඩ සිරිදු අනාගත කාලයෙහි සම්බුද්ධ ගාසනය පවතිනුදු යම් තාක් රහතන් වහන්සේලා බිජිවේදු, ඒ අනීත වර්තමාන අනාගත කියන තුන් කාලයටම අයත් මහරහතන් වහන්සේලාගේ අනන්ත ගුණය වෙනුවෙන් මේ කයින විවරය ප්‍රජා කරනවා කියන අදහස ඇති කරගෙන ප්‍රජා කරන්න ඕනෑ. යම් අනාගාමී උතුමන් වහන්සේ නමක් අනීතයෙහි වැඩ සිටියාද, වර්තමානයේ වැඩිසිරිදු, අනාගතයට පහල වේද, යම් සේවාන් සකසාගාමී ආයේ උතුමන් වහන්සේ නමක් අනීතයේ වැඩිසිරියේද, වර්තමානයේ වැඩ සිරිදු, අනාගතයට පහලවේද ඒ ආයේ උතුමන් වහන්සේලාගේ අනන්ත ගුණය වෙනුවෙන් මේ කයින විවරය අඩු ප්‍රජා කරනවාය කියන අදහස ඇතිකරගෙන ප්‍රජාතරන්න ඕනෑ. ඒ වගේම ඒ ආයේ හාවයට පත්වෙන්නට ප්‍රතිපත්ති පුරන්නා තු සිල්වත් ගුණවත් හික්ෂු පිරිසක් අනීතයේ වැඩ සිටියාද, අද ලෝකයේ වැඩ සිටිනවාද, මත්තට ඇතිවෙනවාද ඒ සියලු උතුමන් වහන්සේලාගේ අනන්ත සිලාදී ගුණයන් වෙනුවෙනුත් උත්වහන්සේලාට සිලාදී ගුණයන් තහවුරු කරගනිමින් අරහත් මාරුගයට පිවිසෙසන්නට උපකාරයක් වශයෙනුත් අඩු හැමදෙනාම විසින් ගෞරවයෙන් සකසා ගත්තාවූ මේ කයින විවරය ප්‍රජා කරනවා කියන හැඟීම ඇතිකරගන්න ඕනෑ.

පාඨ සිනුලව්ලක නපුරු!

മഹരහතന് വഹനംകേ നമ്മക്കെന്തു ഗൃഹ്യ ആനന്ദത്തി.

අප්‍රමාණයි පින්වතුනි. රහතන් වහන්සේ කෙනෙකුගේ ගුණය අපට මෙහමයි කියලා සීමා කරන්න බැං. ඒ කුමක් නිසාදී? එක ක්ලේං ධර්මයක් නිසා මේ ලෝකයට වන විපත් අපමණයි. එබදු දහසකුත් එකක් ක්ලේං ධර්මයන් සහමුලින්ම තැනිකල උතුමන් වහන්සේටයි රහතන් වහන්සේ කියලා කියන්නේ. අප්‍රමාණ්‍යයෙන් ගෙන බැලුවෙන් ද්වේගය තැමති එක් පාප වෙනත් මෙහෙයුම් එක් මිනිසකුගේ සන්තානයේ ඇති වුණෙන් කොතරම් ලෝකයට විපත් කරනවද? මගේ හදවත තුළ තවත් මුළුමායෙක් කෙරෙහි ද්වේගය පහළ වුණෙන් ඒ ද්වේගය නිසා මා විනාශ වෙනවා. ඒ මගේ ද්වේගයට ලක්වුණු මුළුමායා එයින් විනාශ වෙනවා. ඒ විදියෙන් දෙපාර්ශ්වයක් ද්වේගයෙන් කැකුරෙන කොට ඒ අයට හිතවත් අය ඒ දෙපාර්ශ්වයට එකරිය වෙනවා. රට පස්සේ එක් සන්තානයක හට ගත්තාවූ ද්වේගය දෙපිරිසක් අතර ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වෙනවා. ඒ විදියට දෙපිරිසක් ද්වේගයෙන් දෙපැන්තට වෙනකාට ඒ ඒ අයට හිතෙයි යක්ෂ භ්‍රතාදිනුන් ඉන්නවා. ඒ අයත් දෙකඩි වෙනවා. දේවතා ආදි පහතග්‍රන් සත්ව කොට්ඨාසක් ඉන්නවා. බිජාන නොලැබූ එල නොලැබූ බොහෝ පක්ෂග්‍රාහී දේවතාවෙන් ඉන්නවා. ඒ අයත් අර දෙපාර්ශ්වයට බෙදෙනවා. ඒ ඒ අයත් තමන් කුමති පිළිටයි පක්ෂජාත වෙන්නේ. එහෙම වෙනකාට දේව ලෝකෙන් දෙකඩි වෙනවා. මේ විදියට එක් ප්‍රදේශයෙක් තුළ ගොඩනැගෙන්නාවූ වෙරය නිසා මිනිස් සමාජය දෙකඩි වෙනවා, භූත ලෝකය දෙකඩි වෙනවා, දේව ලෝකය දෙකඩි වෙනවා.

එම් වෙටරි ප්‍රදේශයන් දෙදෙනා සමාජයේ සැලකිය යුතු අය නම්, තවත් රටක් මේකට සම්බන්ධ වෙනවා. රට පස්සේ අනෙක් රටවලුත් ප්‍රශ්නයට සම්බන්ධ වෙනවා. පසුව මෙය මුළු ලෝකයේම ප්‍රශ්නයක් බවට පත් වෙනවා. මුළුස්ස ලෝකයේ සියලු දෙනාගේ සින්සතන් විනාශ කරන මහා විපත්තියක් ඒ තුළින් ඇති කරනවා. දේව ලෝකය කළම්බන, භූත ලෝකය විනාශ කරන මහා විපත්තියක්. එක් මුළුමායෙකුගේ සන්තානය තුළින් මතු වෙන්නාවූ ද්වේගය නිසා මේ මුළු මහන් ලෝකයටම අනර්ථයක් සිද්ධ වෙනවා. ඒ විදියට වැඩෙන්නා එහි ද්වේගය ඇතිව යමෙක්

සාතනය කලාත් ඒ සාතනය කළා එහි අකුළල කරමය නිසා ඒ තැනැත්තා අනන්ත අප්‍රමාණ කාලයක් නරකාදී අපා දුක් විදිනවා. සාතනයට ලක්වුණ ප්‍රදේශයාගේ සැෂාති මිතුදීන් වෙරයෙන් අර තැනැත්තාගේ පරම්පරාව පවතා විනාශ කරනවා. උපනුපන් ආත්ම හවයන් හිදී වෙර කරනවා.

දේවදත්ත තැමති එක් ප්‍රදේශයාගුගේ හදවතේ මතුවනාවූ වෙටරි වෙනත් නිසා සම්බුද්ධ සාසනයකත් මහත් එහි ආන්දෙලනයක් ඇති කරලා තමන් අපාගත වුණා විතරක් නෙවයි දස දහස් ගණන් මුළුමායෝ අපායට යන තැනට කටයුතු කළා. මේ කුමක් බලයක්ද? එක් ද්වේග සිතිවිල්ලක් නිසා ගොඩනැගුනාවූ බලයයි. මේ තරම් මුළු මහන් සත්ව සමුහයාටම විපත්ති දායකයි මේ එක් අකුසල සිතුවිල්ලක්. අකුසල කරම හියාත්මක වෙද්දී පමණක් නෙවයි විපාක දේදීන් සිදු වෙන්නා අනර්ථයක්මයි.

එක් අවස්ථාවක හායෝවගේ නොමග යැවීම නිසා මුලා වුණු ස්වාමියෙක් හායෝවගේ මතයට එකගවෙලා තමන්ගේ මුවුනියන් දෙදෙනා වනාන්තරයට අරගෙන ගිහිල්ලා දඩු මුගුරු වලින් තලා විනාශ කළා. ඒ ප්‍රදේශයා දෙදෙනා ඒ පාප කරමයේ විපාක වශයෙන් දිගු කළක් නිරයේ ඉපදිලා දුක් විදාලා එහි අවයේ කරම විපාකය මුළුලාව ඉපදිලත් විදින්න සිදු වුණා. පිරු පාරම් ගුණ බලය නිසා උන්වහන්සේ පසු කළෙක අරහත්වයට පැමිණ මුළුලන් මහරහතන් වහන්සේ නමින් ප්‍රකට වුණා. අරහත්වයට පත් වුණන් අර අකුළල කරමය උන්වහන්සේට විපාක යුත්තා. හොරු පන්සියක් එකතු වෙලා සම්පූර්ණ ඇටකටු බිඳෙන තැනු දැනුවා. උන්වහන්සේ ගේ අකුළල කරමය විපාක දුන්නාය කියල අර හොරුන්ට පාපය සිද්ධ නොවී තියෙන්නේ තැනැ. ඒ හොරු සියලු දෙනා ආනන්තරය පාප කරමයක් සිද්ධ කර ගත්තා රහතන් වහන්සේ නමක් සාතනය කරලා. එහෙම නම් අකුළය සිද්ධ වෙන මොහොත්ත් මුළු මහන් සමාජයටම විපත්ති දායකයි. එය විපාක දෙන මොහොත්ත් අන් සියලු දෙනාට පවතා යුතු යස්කර ගත්තට හේතු වෙනවා. ඒ පන්සියක් දෙනා ඒ අකුළය කරගෙන අනතුරට පත්වුනේ අර මුළු අකුළල කරමය එක් ප්‍රදේශයෙක් සතුව තිබුණු නිසායි. ඒ පන්සිය දෙනාට ඒ අකුළය කරමය

විජාක දෙනවීට තව පන්සිය දෙනා පන්සිය දෙනා එකතුවෙලා තැබූවාත්? ඒ අයට තව පන්සිය පන්සිය එකතුවෙලා තැබූවාත්? ආත්ම පනහක් හැටක් සියක් දහසක් යනකොට මුළු විශ්වයම එකම අකුණල කර්මයකින් බැඳීලා. මේ තරම් විපතක් හානියක් සිද්ධ වෙනවා ද්වේෂය නැමති එකම පාප ධර්මයක් නිසා.

ඒ මහරහතන් වහන්සේලා මේ මුළු ලෝකයම විනාශ කරන්නට සමරපූ වූ මේ ද්වේෂය නැමති පාප ධර්ම නැවත කිසි දිනක තුපදින ආකාරයෙන් ප්‍රහාණය කරලා පාරිගුද්ධත්වයට පත් වුණා. ද්වේෂය නැමති පාප ධර්මය ප්‍රහාණය කිරීමෙන් පිරිසිදු වූ ඒ රහතන් වහන්සේලාගේ ගෞෂ්ඨ ගුණය වෙනුවෙනුයි අපි කයින විවරය පූජා කරන්නේ.

මෙන් සිතක බලය

මුළු මහත් විශ්ව බාධාවටම අනර්ථකර වූ තාශ්ණාව වෙරය මුලාට ආදි කොට ඇති එක්දහස් පන්සියක් පමණ ක්ලේග ධර්මයන් නැවත කිසි දාක තුපදින ආකාරයෙන් උන්වහන්සේලා ප්‍රහාණය කරලා පාරිගුද්ධත්වයට පත්වුණා. එපමණක් නෙවයි උන්වහන්සේලා අතිරේක වශයෙන් කරුණා දාය මෙත්ති ආදි ගුණයන් වැඩුවා. මේ සමාජට කිසිම සේවයක් කරන්නට කළඹිලියට නැවැත් වනාන්තර ගතවෙලාම අරහත්වයට පැමිණ, වනාන්තර ගතවෙලාම පරිනිරවාණයට පත් වුණත් උන්වහන්සේගෙන් මේ ලෝකයට සිද්ධවෙන සේවය මෙපමණය කියා ප්‍රමාණ කරන්නට පුළුවන් කමත් නැ. එක්තරා රහතන් වහන්සේ නමක් වනාන්තරයක බොහෝ මෙත්තිය පතුරුමින් වාසය කළා. දිස්කක් උන්වහන්සේ වස් සමාදන් වෙලා වස්කාලය අවසානයේදී වස් පවාරණය කරලා එතනින් පිටත්වෙලා යන්න සූදානම් වෙනකොට පෙර දින රාත්‍රී සකමන කෙළවර කුවද්‍ර හඩන ගබ්දයක් ඇපුනා. රාත්‍රීයේ කුවද්‍ර මෙතන අඩින්නේ කියලා අහනකොට කිවිවා “මම මේ සකමන කෙළවර ඉන්න රුක්ෂ දේවතාවා.” “ඇයි මබ මේ අඩින්නේ?” “ස්වාමීන් ගෙවන්න සේවක් බැලයෙන් මේ වස් විජාක වැඩිසී නිසා මබ වහන්සේ”ගේ මෙන් සිනේ බැලයෙන් මේ මුළු වනාන්තරයෙම අමුණුම්‍යයේ මුවනොවුන්ට විරසක නොවී

සිටියා. දේවී බහුන් සියලු දෙනා මුවනොවුන්ට මිතුව සිටියා. තිරිසන් සත්තු මුවනොවුන්ට විරසක වුණේ නැ. මබ වහන්සේ හෙට මෙතනින් පිටත්වෙලා ගියයින් පස්සේ නැවතන් ඒ අය කා කොටා ගන්න පටන් ගන්නවා. මේ විපත්තිය දැකළා ඔබවහන්සේ නවත්වා ගන්නටයි මම මේ හඩා වැළපුනේ” කියලා කිවිවා. එතනදී මේ මහරහතන් වහන්සේ කියනවා “මබට යහපතක් වෙනවානම් තව එක් වසරක් මම මෙහේ නැවතිලා ඉතුන්” තවත් වර්ෂයක් නැවතිලා ඉදලා නැවතන් වස් පාවාරණය කරලා පිටවෙන්ට හදනකොට නැවතන් අර දේවතාවා හඩා වැළපුණා. මේ විදියට පින්වතුන් වර්ෂය වර්ෂයෙන් වර්ෂය වර්ෂයෙන් වර්ෂය එතන නැවතිලා පරිනිරවාණයට පත්වෙන තුරුම ඒ රහතන් වහන්සේ එතන නැවති සිටියා. උන්වහන්සේ සමාජයට සේවයක් කළා කිසි කෙනෙක් නොදැක්කන් ඒ මහ වනාන්තරයේ ඉදගෙන පුද්කලාව උන්වහන්සේගෙන් දිවා ලෝකයටත් මුණුම්‍ය ලෝකයටත් තිරිසන් ලෝකයටත් භාත ලෝකයටත් මේ මුළු තුන් ලෝකයටම මහා යහපතක් සිද්ධ වුණා.

මහ සගරුවෙනට පූජා වේවා!

මේ ආකාරයෙන් ඒ ආයේ උතුමන් වහන්සේලා කෙලෙස් ප්‍රහාණය කිරීම නිසන් ලෝකයේ පූජා ලබන්නට සුදුසුයි. කරුණා මෙත්ති ගුද්ධා පූජා ආදි ගුණයන් වැඩු නිසන් ලෝකයේ සියලු දෙනාගේම පූජාවන් ලබන්නට සුදුසුයි. ඒ පමණක් නෙවයි අවුරුදු දෙදහස් පන්සිය ගණනක් මුළුල්ලේ මේ සම්බුද්ධ ගාසනය අවිච්ඡත්තාව නිරමල දහම මෙතෙක් පවත්වාගෙන ආවෙ උන්වහන්සේලා විසින්. පොතපන් කොතොක් ලිය තිබුණ් ප්‍රායෝගිකව උන්වහන්සේලා මේ දහම පුදුන නොකළා නම් අපට කවදාවත් මෙබදු පිවිතුරු දහමක් ඉතිරි වෙන්නේ නැ. ඒ මහරහතන් වහන්සේලා නිසයි මේ දහම රෙකුනේ. අනාගම් සකඟදාගාමී සේවාන් ආදි ආයේ උතුමන් නිසයි මේ දහම රෙකුනේ. ඒ ආයේ හාවයට පත්වෙන්නට ප්‍රතිපත්ති පිරු සිල්වත් ගුණවත් හිත්තුන් වහන්සේලා නිසයි මේ දහම රෙකුනේ.

සකල ක්ලේගයන් ප්‍රහින කළාවූ උතුමන් ගේ ඒ නික්ලේ ගුණය වෙනුවෙන් මේ කයින විවරය අපි පූජා කරනවා, ඒ වගේම

කරුණා මෙත්තී ගුද්ධා ප්‍රයා ආදි ගේෂය ගුණයන්ගෙන් පෝෂණය වූ ආයේ උතුමන්ගේ ආයේ ගුණය වෙනුවෙන් මේ කයින විවරය පුජා කරනවා, දෙදහස් පන්සිය ගණනක් මුළුල්ලෙහි මේ සම්බුද්ධ දහම් පවිතුව අපවත දායාද කළුවූ ඒ ගේෂය වුද්ධ පුතුයන් වහන්සේලාගේ උත්තරිතර ගුණය වෙනුවෙන් අපි මේ කයින විවරය පුජා කරනවා කියන අදහසින් පුජා කරන්න යින. ඒ වගේම මේ විවරය යම් කිසි හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් දරනවා නම් ඒ හික්ෂුන් වහන්සේලාටන් සුවසේ මහන්දහම් සපුරා ගන්නට ගක්තිය දෙයායීය උබේවා, මනසේහි මතුවෙන්නා වූ දහසකුන් එකක් පාප ධර්මයන් ක්ලේශ ධර්මයන් ප්‍රහාණය කරන්නට, අප විසින් පුජා කරන්නාවූ කයින විවරය උත්වහන්සේලාට මහෝපකාරී වේවා, උත්වහන්සේලාත් ප්‍රාර්ථනා කරන ආකාරයට සියලු සමාජ බන්ධනයන් ගෙන් නිදහස් වෙලා, සියලු ක්ලේශ බන්ධනයන් ගෙන් නිදහස් වෙලා, සියලු මාර බන්ධනයන් ගෙන් නිදහස් වෙලා, සියලු සාංසාරික දුක්ගිණී වලින් නිදහස් වෙලා අමා මහ නිරවාණ සුවය සාක්ෂාත් කරගන්නට ඒ ස්වාමීන් වහන්සේලාටන් අපි මේ පුජා කරන්නාවූ කයින විවරය මහෝපකාරී වේවා කියන මෙත්තී සිත ඇතිකරගෙන, අතිත වර්තමාන අනාගත කියන තුන් කාලයට අයන් වූ මහරහතන් වහන්සේලා ඇතුළු පෘතියන් හික්ෂුන් වහන්සේලා දක්වා ආයේ වූද අනායේ වූද මහා සංසරත්නය වෙනුවෙන් අප හැමදෙනා විසින්ම ගුද්ධාවෙන් ගොරවයෙන් සකසා ගත්තාවූ මේ කයින විවරය පුජා කරනවා පුජා වේවා! පුජා වේවා!! කියන සිත ඇතිකරගෙන මේ වාක්ෂය කියලා කයින විවරය ඇතුළු සියලු පරිශ්කාර සැසැතු කොට පුජා කරන්න.

සපරිවාරං ඉමං කයින විවරං සංසස්ස දේම
සපරිවාරං ඉමං කයින විවරං සංසස්ස දේම
සපරිවාරං ඉමං කයින විවරං සංසස්ස දේම

පරිවාර පරිශ්කාර සහිත වූ මේ කයින විවරය අනන්ත ගුණයන් යුතුන් වූ මහා සංසරත්නයට පුජා කරමි. පුජා වේවා!

කයිනාහිසිසංස

මේ කයින විවරය නිසා හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට උබේන

යහපත ප්‍රයෝගනය කොතෙක්ද යන්නයි අපි මෙතෙක් පැහැදිලි කමේ. ඒ යහපත ඒ ආකාරයෙන්ම විපාක වශයෙන් මේ පුජා කළුවූ දායක පින්වතුන්ට උබේනවා. උපනුපන් සියලු ආත්ම හවයන් හිදී දිව්‍ය සම්පත් මතුළු සම්පත්, පරිවාර සම්පත්, ආහාරපාන ඉදුමිහිටුම් වස්තාහරණ ඒ වගේම සියලු දෙනාගේ ගරු වූහුමන් වැදුම් පිදුම් පුජා සත්කාර මේ සියල්ලක් ලබන්නට කයින විවර පුජාව හේතු වෙනවා. භාත්පැසින් පැමිණෙන්නා වූ සියලු උපද්‍රවයන්ගෙන් ආරක්ෂා වන්නට හේතු වෙනවා. සියලු අකුළ කරම බලයන්ගෙන් ආරක්ෂා වෙන්නට හේතුවෙනවා. ඒ වගේම සියලුම රජ සම්පත් සිටු සම්පත් මූලික කොට ඇති සියලු මතුළු සම්පත් ලබන්නට හේතුවෙනවා. මතුළු ලෙස්කයේ වතුවර්ති රාජ්‍ය සම්පත් ලබන්නට හේතුවෙනවා. ඒ වගේම මූහ්ම ලෙස්කයේ උපද්‍රවන්නට අවශ්‍ය ආකාරයෙන් දියාන ආදය උපද්‍රවන්නට හේතු වෙනවා. මතුලොව උපන්නත් දෙව්ලොව උපන්නත් සියලු දෙව් මිනිසුන් අහිඛවා ආයුෂයයෙන් වර්ණයෙන් සැපයෙන් පුජාවෙන් පිරිවරින් යසසින් ආච්‍ය වූ වාසනාවන්ත පුජාවන්ත ගේෂය එවිත ලබන්නට මේ කුසලය හේතු වෙනවා. ඒ ආකාරයෙන් සසර ගමනේ තමන් කුමැති තාක් දෙව්නිනිස් සැප ලබන්නටන් ඒ වගේම ඉතා ඉක්මනින් මේ සියලුම සමාජ බන්ධනයන්ගෙන් නිදහස් වෙලා සියලුම ක්ලේශ බන්ධනයන්ගෙන් නිදහස් වෙලා සකලක්ලේෂයන් ප්‍රහින කරලා නිවන් අවබෝධ කරන්නටන් හේතු වන මහා කුළුලයක් මේ තුළින් සිද්ධ කරගන්තා කියලා සතුවු වෙන්න පුළුවන්.

මේ සිද්ධ කරගන් උදුර කුසලයෙන් සසර වාසය කරන තාක් නරකාදී සතර අපායකට මිත්‍යාදාල්දී කුලයකට පත් නොවේවා! ක්‍රියාණම්තු සම්පත්තිය සද්ධර්ම ග්‍රවනය උබේවා! උපනුපන් සියලු ආත්ම හවයන් හිදී මේ කුළ බල මිශ්මයෙන් අපගේ ප්‍රාර්ථනාවන් සිහිපත් වේවා! මේ එවිතයේ නැවැත්තු තැන් පටන් අධ්‍යාච්ච පාරමිතා පුරන්නට සිහි ක්ලේෂනාව මතුවේවා! එසේ වහවහා පාරම් ධර්මයන් සම්පුර්ණ කරගෙන තම තමන් ප්‍රාර්ථනා කරන බෝධියකින් සුවසේ නිවන් අවබෝධ කරන්නට මේ කුසලය හේතුවේවා වාසනා වේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්න.

නාගිත ටේරුපළුහය

කළුප අනු එකකට පෙර විපස්සේ බුදුරුදුන් සමයෙහි මහා සංස රත්නයට කධින විවරයක් පූජා කොට තමන් ලැබූ විපාක නාගිත තෙරුන් වහන්සේ විසින් ගොනම බුදුරුදුන් සමීපයෙහි අනාවරණය කරමින් ප්‍රකාශ කරන ලද ගාරා පෙළක් “නාගිත පෙර අපදානය” නමින් පුරාණ ගුන්ථවල දැක්වේ. කධින විවර පූජාවේ ආනිසංස කෙබඳුදි හඳුනා ගැනීමට උපකාර වන බැවින් ඉන් තේරු ගත් ගාරා පෙළක් සන්න සහිතව මෙහි දක්වනු ලැබේ.

01. සකං කමමං පකාසෙසි අනොතතන මහාසරේ
නගර බනුමතියා අඟ දනපති අඟා

නාගිත තෙරුන් වහන්සේ අනොතතන විල් තෙරදී තම (අතිත) කරමය මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය. “මම පෙර බන්දුමති නගරයෙහි දානපතියෙක් විම,

02. කහෙම් සඩකාමානං නානාපවතයදයකා
අව්‍යාදනෙන සයනෙන අනන්‍යානෙන යාගුයා
සකකුල සහයා ව සන්නපෙනුන හිකබවො.

හික්ශන් වහන්සේලාට ආහාර පාන, කැද, සිවුරු පිරිකර, සෙනසුන් ආදි නානාවිධ ප්‍රත්‍යාගයන් සියතින් සකසා උපසේරාන කරන, හික්ශන් පෙළේශණය කරන දායකයෙක් විම.

03. වාතුදුසිං පලදුසිං යාව පක්ඩස ඇයුම්
පාවිහාරිය පක්ඩල ඇයුමිකමුපොසරා.

අටවක, තුදුස්වක, පසලොස්වක හා සෘතුවේ මුල් පක්ෂය (මුල් දින පසලොස) උපෝසථ අෂ්‍රියාංශ සිලය සමාදනව ආරක්ෂා කළේමි.

04. යාවත්වං අඟ තස්ස හික්බු බුදසස යාවකා,
පසන්නවෙනා පුමනා අහොසිං පරිවාරකා.

මම දිවි ඇතිතෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරහිදා,

ග්‍රාවක හික්ශන් කෙරහිදා පැහැදුණු සනුවු සිත් ඇතිව උන්වහන්සේලාගේ පරිවාරකයෙක් විමි.

05. වස්‍යං වුහුඩික්බුනා කධිනදනං අදයහං,
පවාරිනා හික්බුසංබෙසා පතිගණනි කධිනං මම.
- වස්‍ය වැස් පවාරණය කළ හික්ශන්ට එදා මම කධින සිවුරක් පිදුවෙමි. උන්වහන්සේලා මාගේ කධින විවරය පිළිගත්හ.
06. කායෙන වාවා මනසා හික්බුසංසං බමාපයිං,
අක්සුජලිමපගගහෙකාන කත්‍යාවෙව පදකඩිණං.
- පසුව ඇදිලි බැද හික්ශන් වහන්සේලාට පුදක්ෂීණා කොට කධින් වෙනයෙන් සහ සිතින් හික්ශු සංසයා සමා කරවා ගතීමි.
07. කධිනදනං දක්වාන සංසේ ගුණවරුනනමේ,
ඉනො තිංසේ මහාකපෙය නාගිරානාම් යුගගතිං.
- ගුණයෙන් උතුම් වූ සංසරත්නය උදෙසා කධින විවරයක් පුදා මින් එපිට මහා කළුප තිහක් දුගතියක තුපන්නෙමි.
08. අව්‍යාරජනනං කපපානං දෙවලොකෙ රමාමහං,
වතුතතිංසකඩතතුං දෙවිජේං දෙවරජජමකාරයිං.
කළුප දහ අවක් දෙවිලොව සැප වින්දේමි. තිස්හතර වාරයක් සක්දේවි රජව දිව්‍ය රාජ්‍යය කළේමි.
09. ආරපලේ ආරපලේ වකකවතතිසුබං ලහේ,
පදෙසරජ්‍යං විපුලං ගණනාතො අසඩිනියා.
- කධින විවරය මැසිමේදී ගසන ලද ඉදිකුටු පාර ගණනට වතුවරිති රාජ්‍ය සමීජන් ලැබේමි. මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍ය ලැබූ පාර ගණන ප්‍රමාණ කළ තොහැක.
10. හොගේ මෙ උගනතා නත් කධිනදනයිං එලං
යෙහි යනුපෙනුම් ලිඛිතා සඩක්මපදං,
පරිසානං උනතමා හොම් කධිනදනයිං එලං.

මගේ හෝග සම්පත් කිසිදා අඩු නොවේ. යම් යම් තැනක උපදීමිදා ඒ ඒ තැන සියලු සම්පත් ලබා පිරිස අතර උත්තම තත්ත්වයට පත් විමි. මේ කධින විවර දානයේ එලයයි.

11. ජහිනා දෙවපුරං රමමං මානුසේ උපප්‍රත්ජාං,
මෙනුස්සානා උත්තමා හොමි කධිනදනසිද්ධා එලං.

දෙව් ලොවින් වුළුත් මෙනුලොව උපත් සියලු කළේ මිනිසුන් අතර උත්තම විමි. මේ කධින විවර දානයේ එලයයි.

12. තෙනෙව කුසලකමෙන පියොහං දෙවමානුසේ,
තෙරේව හදුකමමසය පතෙනාමහි අවලං පද්ධං.

එම කුගල කරමයෙන් මම දෙවියන් අතරත් මිනිසුන් අතරත් ප්‍රිය විමි. එම කධින විවර දානය කුගල බලයෙන්ම අවල පදාය වූ නිර්වාණයටද පැමිණියෙමි.

13. අහො මේ සුකතං කමමං යං දනමදිං තද,
දුගතිං නාහිජානාමි කධිනදනසිද්ධා එලං.

එදා මා විසින් කධින දානයක් දීමෙන් කරන ලද කුගලය ආශ්‍යයායිය. එයින් කිසි දා දුගතියෙහි තුළන්නෙමි. මේ කධින විවර දානයේ එලයයි.

14. දෙව හවේ උපප්‍රත්ජාමි දෙවේ වා පිව මානුසේ,
අඟුජ්ං ගතිං නාහාමි කධිනදනසිද්ධා එලං.

මෙනුලොව දෙව් ලොව යන දෙගතියෙහි පමණක්ම උපන්නෙමි. අනාත (පහත්) ගතියකට නොපැමිණියෙමි. මේ කධින විවර දානයේ එලයයි.

15. ගෙව මේ කුලේ පත්‍රායාමි බතතියේ වාපි මාහමණෙ,
හිනෙ කුලේ නාහාමි කධිනදනසිද්ධා එලං.

මෙනුප්‍ර ලොකයෙහි ක්ෂේත්‍රීය, මාහ්මන යන කුල දෙකෙහි

පමණක්ම උපන්නෙමි. පහත් කුලයක තුළන්නෙමි. මේ කධින විවර දානයේ එලයයි.

16. පවතනං සබඳනානං කධිනදනමනුතතරං,
අභා ප්‍රෘත්‍යුං ව සෙයාල සබ්බලෙනා ලබහති.

පවත්වන්නා වූ දානයන් අතර කධින දානයම අගු වූ ග්‍රේෂ්ඨ වූ උත්තම වූ පිංකමයි. එම කධින දානයෙන් (ලොකික වූද ලොකේත්තර වූදු) සියලු සැප ලබයි.

17. යාචනා සබඳනානං වුදුකානී බහුනි ව,
එකස්ස කධිනදනසය කලං නාගසනති සොලසී.

යම් තාක් කුඩා වූ හෝ මහත් වූ හෝ දානයන් වේදා, ඒ සියලු දානයන් කධින දානයන් සොලෙභ් කළාවෙන් කළාවක් තරමිද නොවරී. (එකක් 16 ට බෙදා ඉන් කොටසක් ගෙන නැවත 16න් බෙදු කළේ ලැබෙන කොටස “සොලෙභ් කළාවෙන් කළාව” නම් වේ.)

18. පලානිසංසයහිතං පල දෙසවිවරෝතං,
හනතිවප්‍රංඡි සංසසය තසමා කධිනමුතතමං.

හික්ෂ්න්ට ආනිසංස පහක් ලබාදෙන බැවින්දා, දේශ පහක් දුරු කරන බැවින්දා සාසයාගේ දේශ දුරු කිරීමෙහි සමත් බැවින්දා කධිනය උතුම් වේ.

19. තෙනෙව කුසලකමෙන වෙනනා පණිඩිහි ව,
ජහිනා මානුසං දෙහං තාවතිංස රමාමහං.

එම කුගල කරමයේ බලයෙන්ද, ප්‍රාර්ථනා බලයෙන්ද මිනිස් කය අතහැර තවිතිසා දෙවිලොව උපන්නෙමි.

20. තත් මේ සුකතං ව්‍යමහං සුවණ්ණව පහසුරං,
සතයොර්නජායාමං තිංසයොර්නවිජ්‍යතං
සටයොර්නමුබෙබං පාසාදුමිහි අගජ්ං්ජහං.

එහි යොදුන් සියයක් දිග, යොදුන් තිහක් පළල, සැට

යොදුනක් උස ස්වර්ණමය වූ ප්‍රහාෂ්වර වූ ප්‍රාසාදයක උපන්නේම්.

21. ආධිවචනානා රුවීරං පහසුසරං,
ව්‍යවහාර ප්‍රාසාදය ස්වර්ණම්
සරීරං මේ ප්‍රාසාදම් නවනානා
අනොමරංසිට නහේ විරෝධති.

සුයේෂාලෝකය මෙන් බබලන ප්‍රහාෂ්වර වූ රන්සු දැලින් ආවරණය වූ මාගේ ගිරිය ආකාශයේ බබලන සුයේෂාය මෙන් විය.

22. ආකිණනා හවනා මයනා නවහිතසමාජුලං,
සයේංඛ්‍රීයසහසානි සෞයා බොධා කරෝනති මේ.

ඒහි මාගේ හවන නිරතුරු දිවාමය තැනා ගිනෙයෙන් ගිනවත් විය. නින්දට යේදීන් අවදි වෙදීන් සැවදහසක් තුයේ හානේ නාද විය.

23. හත්වියානා අස්සායානා සිවිකං සඳහාමානිකං,
සඩිනතා පටිලාභාම් කඩිනදනසිද් එලං.

හස්ති යානා, අශ්‍රේව යානා, සිවිකා යානා ආදි සියල් යානයේ ලැබීම්. මේ කඩින විවර දානයේ එලයයි.

24. රුක්කිගෙග පන්තිගෙග වා අනත්තිකෙබ ව ගුමියං,
යද ඉවිතාම් යුසේයි සබඳ පටිලාභාමහා,

ගස් මුදුනකදී පර්වත මුදුනකදී හෝ අහසේහි, ඩුමියෙහි හෝ යම් තැනකදී වස්තු කැමති විමිද ඒ සියල්ල කැමති අපුරින් ලබමි.

25. වකකවාලමුපාදය මහිං සාගරකුණඩිලං,
බොමදුසේයි ජායේම් කඩිනදනසිද් එලං.

සක්වල ගැලින් මෙපිට සතර මහා සාගරයෙන් වට වූ මුළු පොලොවම කොමු පිළියෙන් වසන්නට තරම් ආනුහාව ඇත්තේම්. මේ කඩින විවර දානයේ එලයයි.

26. බුධපෙළවකබුධානා සාවකානාල සඩිසේ,
එතදානා දන්තලං සමුළුඳිව වණනීනා.

මුද්ධ, පවිචිත මුද්ධ, ග්‍රාවකයන් අතර දාන එලයන් ගෙන් මෙම කඩින දාන එලය අගුය. එය මුදුරුදුන් විසින්ද වර්ණනා කරන ලදී.

27. යසමා ආපතති නාසෙනි හිකුනාන් සිකඩාමිනාන්,
තසමා හි සඩිදානානා වුවතෙන කඩිනංවරං.

හික්ෂාකාම් හික්ෂාන් වහන්සේලාගේ ආපතති දුරු කිරීමට යම් කඩින විවරයක් සමත් වේද, එහෙයින් එම කඩින විවර පුජාව උතුම් යයි කියනු ලැබේ.

28. බුධපෙළවකබුධා ව සාවකාවාපි සඩිසේ,
එතෙන අගදානෙන පතනා තේ උත්තමං වරං.

මුද්ධ පවිචිත මුද්ධ ග්‍රාවක යන සියල් දෙනා වහන්සේ මෙම අග දානය නිසා උත්තම හාවයට පැමිණී සේක.

29. තසමා හි පණ්ඩිනා පොසේ සඩිස්සය අත්තිතනනා,
පරිනෙදානා ද්‍රව්‍යාන ලහනති තිවිධං පුබං.

එහෙයින් නුවණැනී පුරුෂයා සංස්යා වෙත අල්ප වූ දානයක් දී තමන් (දිවා, මනුෂා, නිවන් යන) තිවිධ සැපයම ලබන්නේය."